

РЕЦЕНЗІЇ

Олександр Токовенко

Климончук В.Й.

*Політичні свободи в українському націогенезі. –
Львів: ПАІС, 2011. – 556 с.*

Становлення правової, соціальної держави, громадянського суспільства тісно пов'язане з утвердженням політичних свобод. Досвід західної демократичної цивілізації дає українському суспільству надію на практичне втілення ідеалу свободи. Простежуючи розвиток суспільно-політичної думки про сутність свободи, форми існування політичних свобод та їх інституціоналізацію, автор рецензованої монографії доводить, що свобода як основоположна соціальна цінність потребує узгодження з іншими, не менш значущими цінностями – рівність, демократія, справедливість, політична стабільність, економічний добробут тощо, а також фіксує різні рівні політичних свобод в українському націогенезі від княжої доби до новітньої української держави.

Рецензоване дослідження базується на достатній джерельній базі. Автор використовує не лише наукові праці представників української нації, видані в Україні, але й за кордоном. Окрім того, прагнучи розширити коло джерел, автор звернувся до праць М.Володимирського-Буданова, Г.Вернадського, які за радянських часів не були відомі широкому загалу дослідників української історії. Позитивним є й те, що дослідник використовує сучасні праці представників російської політичної думки. У цілому авторський погляд на широкий спектр політичних свобод в українському націогенезі дає можливість критично переосмислити політичний зріз української історії та відмежуватися від міфів, які стали догмою, про єдність російського і українського народів.

Незважаючи на деяку активізацію наукових пошуків з питань політичної та етнопольтичної історії українського народу, проблема дослідження політичних свобод в українському націогенезі, особливо в їх антропологічному та інституціональному вимірах залишається недостатньо розробленою у вітчизняній науці. Рецензована монографія певною мірою заповнює цю прогалину.

В.Й. Климончук слушно стверджує, що утвердження незалежної Української держави в геополітичному й культурному просторі тісно пов'язане з відродженням соціокультурних й суспільно-політичних традицій української нації, позбавлених великоросійських державницьких нашарувань. Автор акцентує увагу на тому, що російська історіографія істотно деформувала політичну історію українського народу, і прагне розробити нові теоретико-методологічні концепти для відродження нефальсифікованої парадигми українського націогенезу та політичних свобод в його структурі.

В цілому, рецензована монографія ґрунтовна і, безумовно, стане корисною для науковців, викладачів, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів, а також широкого кола читачів і може бути рекомендована до друку.